

ŠIKANA

Mgr. Kateřina Lojdová, Ph.D.

AGRESIVITA VE ŠKOLE

- Jaké podoby agresivity se mohou objevit ve škole?

AGRESIVITA VE ŠKOLE

NETRADIČNÍ POHLED: RVAČKA JAKO KULTURNÍ FORMA“ (D. BITTNEROVÁ)

- HRY S NÁSILÍM
 - charakteristika rvačky jako kulturní formy
- SCÉNÁŘ A STRATEGIE HER S NÁSILÍM
 - provokace – honička – zápas
 - hranice hry
 - teatrální prvky
 - slovník her s násilím
- NÁSILÍ U DÍVEK

MIMO ROLI: HELENA

- „Fanda se proboxovává z hloučku, pohyby jsou teatrální – hraje si. Střetává se se Tomášem a buší do něho jako do boxovacího pytle. Volá: “Jsem automatická mlátička.” Tomáš před ním ustupuje k lavicím a otáčí se k Fandovi zády. Přichází Helena a dává Fandovi ránu. Fanda ale neví co má dělat, tak odchází na chodbu. Helena ho však následuje. Fanda před ní utíká, vrací se do třídy. Zde ho Helena pošťuchuje, opírá Fandu o zed’ a bouchá ho. Fanda volá: “Pani učitelko pomoc. Pokus o znásilnění.” Helena si ještě do něj plácne a jde pryč.“ (19.4.2001)

AGRESIVITA JAKO PROBLÉM

Čím se liší zkušenosti Jirky a Květy od her s násilím?

Kdy je agresivita problematická?

DEFINICE ŠIKANY

- ponižující chování jednotlivce nebo skupiny vůči slabšímu jedinci, který nemůže ze situace uniknout
- prosazováním interpersonální síly přes agresivitu. Zahrnuje negativní fyzický nebo verbální akt, způsobuje úzkost oběti, je opakovaný v průběhu času a zahrnuje sílu lišící se mezi šikanujícími a jejich oběťmi

5 P ŠIKANY:

1. Power
2. Persistence
3. Peers
4. Purpose
5. Perception

VÝVOJOVÉ STUPNĚ ŠIKANY

1. stupeň – zrod ostrakismu
2. stupeň – fyzická agrese a přitvrzování manipulace
3. stupeň – vytvoření jádra
4. stupeň – většina přijímá normy agresorů
5. stupeň – dokonalá šikana

PROJEVY ŠIKANY

- ***přímé projevy:***

posměch (přezdívky, nadávky, hrubé žerty) kritika, příkazy, kterým se dítě podřizuje strkání, bití, kopání

- ***nepřímé projevy:***

dítě je často samo, je ustrašené, zhoršuje se jeho školní prospěch, má poškozené věci, vyhledává přítomnost dospělých osob...

AKTÉŘI ŠIKANY

- Jak si představujete typického agresora?
 1. Agresivní a primitivní
 2. Slušný a kultivovaný agresor - šikanuje v tajnosti
 3. Srandista, oblíbený - šikanuje pro pobavení
- Kdo se může stát obětí šikany?
 1. Dítě pasivní, úzkostné a nejisté
 2. Dítě provokující, odlišné
 3. Každý

VYŠETŘOVÁNÍ ŠIKANY

pravidla vyšetřování šikany

1. Chránit zdroj informací
2. Prozradit co nejméně o tom, co nám je a není známo
3. Vyslechnout poškozeného, obviněného a svědky každého zvlášť
4. U rozhovoru s obviněným je možné využít „taktiku výslechu“
4. Všechny výpovědi pečlivě zaznamenat.

POSTUP VYŠETŘOVÁNÍ

Seřad'te jednotlivé kroky:

Ochrana oběti

Rozhovor s agresory

Rozhovor s informátory a oběťmi

Nalezení vhodných svědků

Rozhovory se svědky

